

Förstapristagare gymnasiet 2017

Författare: Hedvig Cassel

Skola: Falu Frigymnasium i Falun

Motivering: Novellen är skriven ur ett närmast genialt perspektiv, med ett vackert språk som fångar och håller kvar läsaren. Texten berättar om det vardagliga mötet och hur det kan påverka. Välskriven med två parallellhistorier som möts och ger hopp om livet.

Kassörskan

En, två, tre, fyra, fem. Fem förpackningar med smärtstillande. Tankarna rusar i hennes huvud som kråkor i flykt. Luften är isande, kall och vass när den skär nedför strupen. Flickan luktar alkohol. Alkohol och tabletter, ingen bra kombination, men det vet hon förstås. Det här är ett skrik på hjälp. Hon håller på att falla, hon håller på att drunkna, hon håller på att glida iväg. Försvinna för alltid. Kvinnan inser att hon måste göra något, måste nå fram till henne. Men hon tvekar, rädd för sårbarheten en annan människa kan ge. Att röra flickan och sedan förlorar henne, det skulle krossa den gamla kvinnans hjärta.

Första gången hon såg flickan var hon en helt annan människa. Omgiven av vänner, vacker och sorgfri som en koltrasts melodi, den nya tjejen i gänget. En enorm godispåse, flera flaskor läsk och troligtvis alla chipspåsar från hyllan slängdes upp på rullbandet och skannades av. En blandning av nervositet och upprymdhet fanns i luften, som en laddad himmel innan åskväder. De pratades om killar, om förväntningar inför kvällen, den här kvällen då det skulle bli fest. En gång hade kvinnan också tillhört den världen, då hade allt verkat så enkelt. Nostalgin hängde kvar efter att ungdomarnas skratt försvunnit ut i mörkret.

Kvinnan hade varit en drömmare, men med åren hade hennes naivitet nöts bort som färgen på ett övergivet hus. Hon var fast i ett eländigt liv med ett eländigt jobb och hade inte längre något hopp om att komma ifrån det. För att fördriva tiden brukade hon spekulera om kundernas liv och fantisera ihop detta utifrån de varor som köptes. Det var som att se på film genom ett nyckelhål. Små frekvenser av andras liv som kunde distrahera henne från sitt eget. Flickan med de enorma hundmatsförpackningarna hade förmodligen fått husdjuret som tröst efter att föräldrarna skilt sig. Tonårskillen som köpte alla hygienartiklar man kunde hitta skakade av nervositet inför sin första dejt. Mannen som köpte fin choklad och rosor tog aldrig emot kvitto. Han brukade skruva nervöst på vigselringen och det skuldmedvetna ansiktet gick inte att ta fel på. Hon undrade om det hade varit lika tydligt för andra att se när hennes man gjort samma sak. Hur kunde hon ha varit så blind?

Nästa gång flickan kom var hennes varor ett tydligt tecken på förändring. Hon köpte hudvårdsartiklar, grönsaker och fullkornskost, allt som ingår i ett liv hos en perfekt tjej. Någon som vill bli smal och snygg, lukta gott och imponera, ivrig att få

uppmärksamheten från en särskild kille. Kvinnans inställning till kärlek var bister och fientlig, men genom flickans ögon kunde hon se det på ett annat sätt, som något spännande och hoppfullt. Det fick henne bara att känna medlidande, för hon visste av erfarenhet att de med höga förhoppningar var de som blev mest besvikna.

Snön började smälta redan i februari, men en tidig vår kändes välkommen efter den slaskiga, gråmulna vintern. Hjärtformade chokladaskar rullade förbi på löpande band, men istället för gulliga kärlekspar var glupska småungar de största konsumenterna av denna vara. Flickan däremot var den bildliga definitionen av "alla hjärtans dag", med ögonen glittrade av kärlek och längtan när hon la upp varorna. En ask choklad och en teddybjörn med ett hjärta. Kvinnan höjde på ena ögonbrynet vid åsynen av det groteskt fula gossedjuret, undrades hur man överhuvudtaget kunde förvänta sig att få något sådant sålt. Flickan skrattade.

"Är den för löjlig?" Frågade hon lite tveksamt. Att rekommendera att inte köpa en vara skulle vara emot affärens kapitalistiska policy, så kvinnan sa att den visst inte var löjlig och att han nog skulle bli så glad så. Flickan sken upp av lycka och tackade medan hon packade in varorna och betalade.

Aprildagen då blommorna slog ut i rabatten såg kvinnan ännu en förändring. På bandet rullade matvaror och färdigrätter för två portioner, två sorters schampo och två sorters deo, ämnade för varsitt kön. De hade redan flyttat ihop. Ett så stort steg för henne, förhoppningsvis var det ett stort steg i rätt riktning, mot ett bra liv i en bra relation, med en bra kille. Kvinnan skulle kunna känna avundsjuka över det livet. Ett liv som i en alternativ värld kunnat vara hennes. Men hon kände ingenting.

Kunderna kom och gick, kvinnan satt på åskådarplatsen. Hon såg bitar av en värld där, genom varorna på bandet, genom de korta mötena med människor som alltid var på väg någon annanstans, ut i sommarens omfamnande hetta. Sedan kom flickan igen och kvinnan hade blivit glad av att se henne, tills hon såg hennes uttryck. Flickan hade ett hetsigt samtal på telefon.

"Nä jag vet det, men jag bor bara hos honom, inget mer... Han är ju bra mycket bättre än alla killar du nånsin haft iallafall, ja, så sluta försöka att bryta upp oss då!"
Så han var ingen bra kille trots allt? Kvinnan kände oron krypa under skinnet, men blev sedan förvånad. När hade det här hänt? När hade hon börjat bry sig om hur det gick för någon naiv liten flicka och hennes förhållanden? Det var dumt, men ändå kunde hon inte hejda känslorna.

"Som mamma borde du vara mer stöttande! Du går fan inte ens att prata med, hejdå!"
Så nu hamnar hon i konflikt med familj och antagligen vänner också för att ta honom i försvar. Hon förstår inte hur mycket hon offrar för honom, och förstår inte hur lite han är värd för det.

Den här synen var fruktansvärd. Ensam på rullbandet låg ett graviditetstest. Rädslan flickan utstrålade var som bitande, kyliga vinddrag då hon betalade i kassan. Det smittade av sig, kvinnan blev lika tom och kall inombords. Det kunde lösas, det kunde redas ut, om hon gjorde sitt val i tid, bara hon inte sköt upp på beslutet tills det blev försent. Kvinnan önskade att hon kunde ingripa, men som en främling hade hon inte den möjligheten.

Tiden var som en tickande bomb med nedräkning till den artonde graviditetsveckan. Då skulle det bli för sent för henne. Flickan syntes inte till och faktumet att hon inte var där kunde betyda tusen saker. Nu har hon kommit tillbaka med dödsönskan i blicken och en hög av tabletter på rullbandet.

Finns det ingen åldersgräns för medicin? Men nej, hon har redan fyllt arton, för en månad sedan enligt hennes ID kort. Nu är det försent. Nu har hon betalat. Hon håller på att försvinna. Kvinnan kan inte tveka längre, hon sträcker sig över kassan och tar tag i flickans arm. Det är en sådan beröring som går djupare än huden, intill själva själen. Det är en sådan enkel gest som gör en så enormt stor skillnad. Det är ett sådant ögonblick som de kunde titta tillbaka på långt senare, undrande vad som hade hänt om händelsen aldrig inträffat. Det är allt det och så mycket mer. En vändpunkt i livet.